

Spis treści

Słowo wstępne	5
I. Przełom wieków XVI i XVII. Perspektywy polskie i europejskie	9
II. Dynamika rozwoju i periodyzacja polskiej literatury barokowej	27
1. Styl, prąd, epoka	27
2. Długie trwanie baroku	29
3. Manieryzm, wczesny barok, a style renesansowe	32
4. Barok zwycięski, osiągający dominację	37
5. Barok w różnych dziedzinach kultury	41
6. Główne fazy dominacji baroku w literaturze polskiej	43
7. Późny barok, rokoko, świt nowej epoki	55
III. Wielorakie wymiary barokowej wyobraźni	62
1. Szerokie i wąskie widnokreśli	62
2. Różne nieskończoności	67
3. Wielorakie wizerunki literackie tych samych postaci, rzeczy, zjawisk, spraw	91
4. Światowa Rozkosz i Vanitas	108
5. Amor Divinus i Kupido	126
6. Barokowe ogrody poezji	138
7. Różne wizerunki śmierci	143
8. Realne, idealizujące i odwrócone wizje świata	150
9. Świat poruszony i świat zatrzymany	155
10. Teatr nasz widzę wieloraki	160
11. Barokowa poezja wizualna	166
12. Poszukiwania syntezy i harmonii w wielości	168
IV. Barokowe metamorfozy emblematyki i ikonologii	180
1. Emblematyka	180
2. Ikonologia	182
3. Drogi rozwoju emblematyki barokowej	185
4. Od ikonologii do „obrazów symbolicznych”	198
5. Ekspansja emblematyki i ikonologii w różnych dziedzinach sztuki	203

V. Sarmatyzm a barok	207
1. „My są Sarmatae własni”	207
2. Oświeceniowa krytyka sarmatyzmu	209
3. Czym był staropolski sarmatyzm?	211
4. Różni Sarmaci i nie-Sarmaci	223
5. Granice staropolskiego sarmatyzmu i dynamika jego rozwoju	229
6. Mentalność, świat idei a literatura	232
7. Bohaterowie sarmaccy i podlegli sarmatyzacji	236
8. Patriotyzm barokowych Sarmatów	243
9. Niezwykli i przez Boga obdarzeni misją specjalną	247
10. Krytyka świata Sarmatów i ich wyobrażeń o świecie	250
11. Sarmackość w barokowych gatunkach literackich. Votum	255
12. Bilans staropolskiego sarmatyzmu a bilans polskiego baroku	260
VI. Polski „wiek rękopisów”	270
1. Fenomen polskiego „wieku rękopisów”	270
2. Różne przyczyny i uwarunkowania „wieku rękopisów”	276
3. Cenzura i autocenzura	283
4. Cenzura i autocenzura w początkach czasów nowożytnych	285
5. Nasilenie się zjawisk cenzury w wieku XVII	290
6. Polski „wiek rękopisów” a problemy cenzury	293
VII. Barok a nasza współczesność	309
1. Wiedza i stereotypy, legendy	309
2. Analogie i nawiązania — fascynacje przeszłością — stylizacja, ale i tradycja	315
3. Barokowe i współczesne problemy ludzkiej egzystencji	330
4. Potrzeba odnawiania i weryfikowania tradycji	334
Uwagi o tekście książki	344
Indeks imion własnych i utworów anonimowych	345
Spis ilustracji	357

